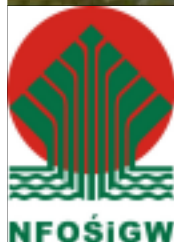

Plany gospodarowania wodami: ocena aktualnych i wnioski na przyszły okres planistyczny

Opracowanie wsparł
NFOŚiGW w ramach
projektu
„Dofinansowanie
instytucjonalne POE
na lata 2010-2011”

„Jak dbać o obszar Natura 2000 i wody w procesach planowania i na co dzień”, Ciężeh 1-2.12.2011
Tę prezentację wolno rozpowszechniać - CC-BY licence

Paweł Pawlaczyk

Dyrektywa

Ramowa Dyrektywa Wodna = dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej

*Obok dyrektyw:
ptasiej,
siedliskowej,
szkodowej, EIA,
SEA, karno-
środowiskowej,*

*- jeden z
najważniejszych
europejskich
instrumentów
środowiskowych*

David Miller, Pstrąg i Woda, obraz olejny

Plan gospodarowania wodami w dorzeczu

Ilustracje z: www.kzgw.gov.pl

Plan gospodarowania wodami w dorzeczu

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

	A	B	C	J	K	L	M	N	O
1	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja	Typ JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje*	Uzasadnienie derogacji
2	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód						
3									
4									
31	PLRW60002417899	Ilanka od Rzepi do ujścia	DO0306	Małe i średnie rzeki na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (24)	silnie zmieniona część wód	zły	niezagrożona	-	-
32	PLRW60000191259	Mysła od źródeł do wypływu z Jez. Myśluborskiego	DO0401	Typ nieokreślony (0)	naturalna część wód	zły	zagrożona	4(4) - 2 / 4(4) 3	Występujące uwarunk.nat.mające istotny wpływ na stan JCW (destab.stos.wodn.powod.zarast.jezior) uniemożliwiają osiągnięcie celów w wskazanym okresie czasu. Jednocześnie koszty działań naprawczych dla poprawy tego stanu, byłyby dyspropor. w stos. do możliwych korzyści.
33	PLRW60001719114	Dopływ spod Szumilowa	DO0402	Potok nizinny piaszczysty (17)	naturalna część wód	zły	niezagrożona	-	-
34	PLRW60000191272	Pręga	DO0402	Typ nieokreślony (0)	naturalna część wód	zły	niezagrożona	-	-
35	PLRW60000191276	Dopływ z jez. Postnego	DO0402	Typ nieokreślony (0)	naturalna część wód	zły	niezagrożona	-	-
36	PLRW60000191289	Ścienławica ze Zb. Buszowo [stawy hodowlane]	DO0402	Typ nieokreślony (0)	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	4(4) - 2	Obecne wykorzystanie zasobów wód w JCW generuje istotny wpływ na jej stan (zmiany hydromorf), uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych w wskazanym okresie czasu ze względu na dysprop. koszty ewentualnych działań naprawczych podejmowanych dla poprawy tego stanu.
37	PLRW600018191292	Kosa	DO0402	Potok nizinny zwirowy (18)	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	4(4) - 2	Obecne wykorzystanie zasobów wód w JCW generuje istotny wpływ na jej stan (zmiany hydromorf), uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych w wskazanym okresie czasu ze względu na dysprop. koszty ewentualnych działań naprawczych podejmowanych dla poprawy tego stanu.
38	PLRW60000191296	Dopływ z Cychr	DO0402	Typ nieokreślony (0)	naturalna część wód	zły	niezagrożona	-	-
39	PLRW600018191298	Dopływ z Boleszkowic	DO0402	Potok nizinny zwirowy (18)	naturalna część wód	zły	niezagrożona	-	-
40	PLRW600020191299	Mysła od wypływu z Jez. Myśluborskiego do ujścia	DO0402	Rzeka nizinna zwirowa (20)	silnie zmieniona część wód	zły	niezagrożona	-	-
41	PLRW600001912749	Mysłański Kanał	DO0402	Typ nieokreślony (0)	szluczna część wód	zły	niezagrożona	-	-
42	PLRW600001912789	Ołchowy Rów	DO0402	Typ nieokreślony (0)	naturalna część wód	zły	niezagrożona	-	-
43	PLRW600001912944	Kanał Sienicy	DO0402	Typ nieokreślony (0)	szluczna część wód	zły	niezagrożona	-	-

Z: www.kzgw.pl, z treści zał. 2 do planu gospodarowania wodami

Plan gospodarowania wodami w dorzeczu

	B	C	J	K	L	M	N	O
1	Jednolita część wód	Lokalizacja	Typ JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje*	Uzasadnienie derogacji
2								
3	Nazwa JCWP	Scalona część wód powierzchniowych (SCWP)						
4								
27	Ilanka od źródeł do Rzepi	DO0306	Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (23)	silnie zmniejszona na część wód	dobry	niezagrożona	-	-
28	Dopływ z jez. Głębokiego	DO0306	Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (23)	naturalna na część wód	dobry	niezagrożona	-	-
32	Myśla od źródeł do wypływu z Jez. Myśliborskiego	DO0401	Typ nieokreślony (0)	naturalna na część wód	zły	zagrożona	4(4) - 2 / 4(4) - 3	Występujące uwarunk.nat.mające istotny wpływ na stan JCW (destab.stos.wodn.powod.zarast.jezior) uniemożliwiają osiągnięcie celów w wskazanym okresie czasu. Jednocześnie koszty działań naprawczych dla poprawy tego stanu, byłyby dysproporcjonalnie wysokie w stosunku do możliwości uzyskania korzyści.

Od tego będą zależeć warunki referencyjne dobrego stanu

Od tego zależy, czy celem jest dobry stan czy dobry potencjał

Wyjątki co do celu i terminu jego osiągnięcia

Konsultacje społeczne

Artykuł 14

Informowanie społeczeństwa i konsultacje

1. Państwa Członkowskie zachęcają wszystkie zainteresowane strony do aktywnego udziału we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu planów gospodarowania wodami w dorzeczu. Państwa Członkowskie zapewniają, że dla każdego obszaru dorzecza opublikują i udostępnią do zgłaszania uwag społeczeństwu, w tym użytkownikom:

- a) harmonogram i program prac dla tworzenia planu, w tym oświadczenie o konsultacjach do przeprowadzenia, co najmniej trzy lata przed rozpoczęciem okresu, do którego plan się odnosi;
- b) tymczasowy przegląd istotnych zagadnień gospodarki wodnej określonych dorzeczu, co najmniej dwa lata przed rozpoczęciem okresu, do którego plan się odnosi;

- c) kopie projektu planu gospodarowania wodami w dorzeczu, co najmniej rok przed rozpoczęciem okresu, którego plan dotyczy.

Na wniosek udostępniane są dokumenty źródłowe i informacje wykorzystane do opracowania projektu planu gospodarowania wodami w dorzeczu.

- 2. Państwa Członkowskie przeznaczają co najmniej 6 miesięcy na składanie pisemnych uwag do tych dokumentów w celu zapewnienia aktywnego udziału i konsultacji.

- 3. Ustępy 1 i 2 są stosowane jednakowo do uaktualnionych planów gospodarowania wodami w dorzeczu.

Plany'2011 były poddane konsultacji ale... bez zasadniczych elementów wartych konsultacji i decydujących o celu środowiskowym (wyznaczenie wód 'silnie zmienionych' i lista derogacji) !!! - **SKARGA W KE NA NARUSZENIE WYMOGU KONSULTACJI**

Derogacje

b) warunki, w których takie okoliczności wyjątkowe lub niedające się racjonalnie przewidzieć mogą być ogłoszone, włączając przyjęcie właściwych wskaźników, zawarte są w planie gospodarowania wodami w dorzeczu;

b) Przedłużenie terminu oraz jego przyczyny są szczegółowo określone i wyjaśnione w planie gospodarowania wodami w dorzeczu wymaganym na mocy art. 13.

b) przyczyny tych modyfikacji lub zmian są szczegółowo określone i wyjaśnione w planie gospodarowania wodami w dorzeczu wymaganym na mocy art. 13, a cele podlegają ocenie co sześć lat;

W planach'2011 nic z tego nie jest „szczegółowo określone i wyjaśnione” !!!

Silnie zmienione części wód

a) zmiany charakterystyk hydromorfologicznych tej części wód, które byłyby konieczne dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego, mogłyby wywrzeć znaczący niekorzystny wpływ na:

- i) środowisko w szerszym znaczeniu;
- ii) żeglugę, włączając urządzenia portowe, lub rekreację;
- iii) działalność, do której celów woda jest magazynowana, takie jak zaopatrzenie w wodę do spożycia, wytwarzanie prądu lub nawadnianie;
- iv) regulację wód, zapobieganie powodzi, odwadnianie ziemi; lub
- v) inną jednakowo ważną działalność człowieka związaną ze zrównoważonym rozwojem;

b) korzystne cele, do których się dąży za pomocą charakterystyki sztucznej lub silnie zmienionej części wód, nie mogą ze względu na możliwości techniczne lub nieproporcjonalne koszty, być racjonalnie osiągnięte za pomocą innych środków, które stanowią opcję znacznie korzystniejszą środowiskowo.

Takie przeznaczenie i związane z tym przyczyny są szczególnie określone w planach gospodarowania wodami w dorzeczeniach wymaganych na mocy art. 13 i przeglądanych co sześć lat.

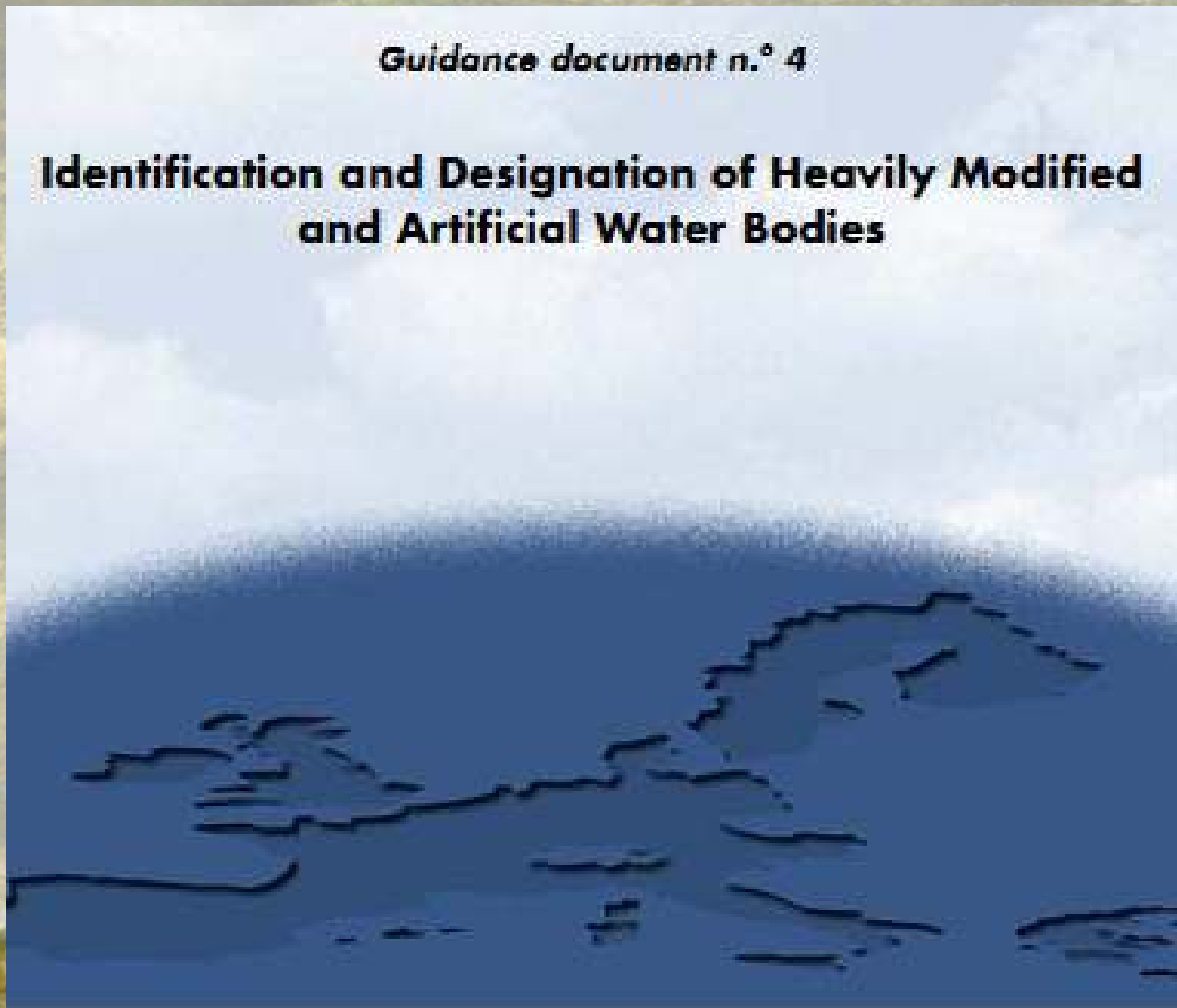
W planach'2011 to nie jest „szczegółowo określone i wyjaśnione”. Uzasadnienie tylko w „materiale do planów”, w poszczególnych RZGW

Silnie zmienione części wód

Przy wyznaczaniu SZCW obowiązuje europejska metodyka...

Guidance document n.º 4

Identification and Designation of Heavily Modified and Artificial Water Bodies

Silnie zmienione części wód

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W POZNANIU

Pion Zasobów Wodnych

**WYZNACZENIE
SILNIE ZMIENIONYCH I SZTUCZNYCH
CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH
REGIONU WODNEGO WARTY
*IDENTYFIKACJA OSTATECZNA***

Opracował Dział Analiz i Modelowania w składzie:

Hanna Gromadzińska-Graczyk

... Która została
zastosowana w Polsce,
ale ... diabeł tkwi w
szczegółach

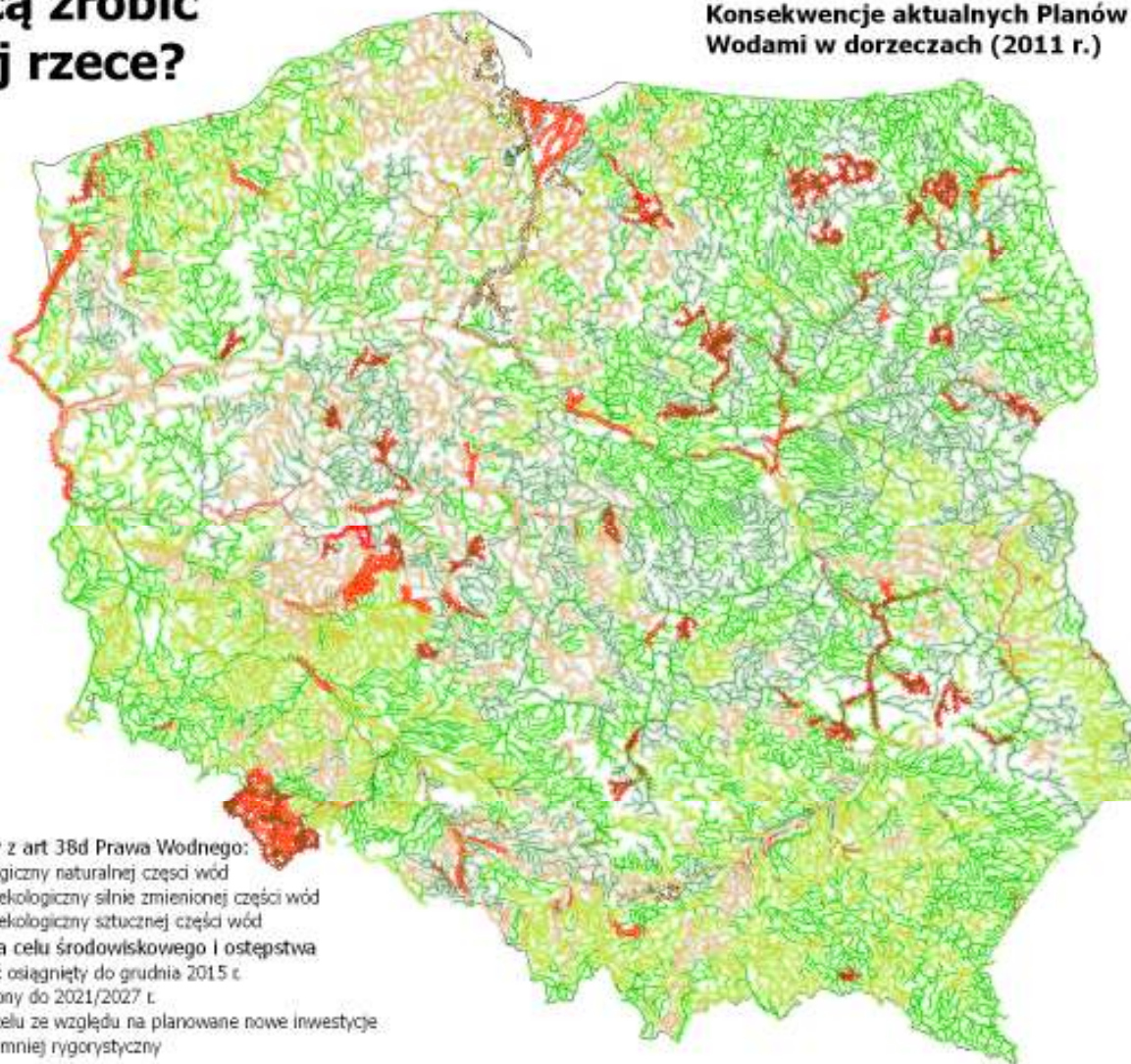
W szczegółach ocen
LICZNE NADUŻYCIA !!!

- Nieuprawniona
kwalifikacja wielu wód
jako „silnie
zmienione”, co
skutkuje
nieuprawnioną
liberalizacją celu
środowiskowego dla
takich wód

Co chcą zrobić Twojej rzece?

Konsekwencje aktualnych Planów Gospodarowania Wodami w dorzeczeniach (2011 r.)

Dobry stan ekologiczny =
"zbliżona do naturalnej" flora
i fauna rzeki.
Hydromorfologia rzeki i
czystość wód taka, by to
umożliwiały - może być
potrzebna renaturyzacja

Dobry potencjał ekologiczny
= największe zbliżenie do
dobrego stanu, jakie jest
możliwe przy założeniu
utrzymania tych istniejących
przekształceń
hydromorfologii rzeki, które
służą istotnym celom - np.
rolnictwu, ochronie
przeciwpowodziowej,
produkcji energii;
renaturyzacja rzeki niezbędna
w zakresie nie uchybiającym
zaspokojeniu tych potrzeb

Nowe inwestycje
pogarszające stan
ekologiczny: tylko z art. 38j
Prawa Wodnego - tylko gdy
wynikają z nadrzędnego
interesu publicznego i gdy
brak alternatyw

Cel środowiskowy z art 38d Prawa Wodnego:

- dobry stan ekologiczny naturalnej części wód
- dobry potencjał ekologiczny silnie zmienionej części wód
- dobry potencjał ekologiczny sztucznej części wód

Termin osiągnięcia celu środowiskowego i odstęstwa

— Cel powinien być osiągnięty do grudnia 2015 r.

— Termin przedłużony do 2021/2027 r.

— Odstępstwo od celu ze względu na planowane nowe inwestycje

— Odstępstwo: cel mniej rygorystyczny

Elementy oceny stanu - ?

„Elementy jakości” wg RDW:

Biologiczne:

- skład i liczebność flory wodnej
- skład i liczebność bentosu
- skład, liczebność i struktura wiekowa ichtiofauny

Hydromorfologiczne:

- wielkość i dynamika przepływu wód
- związek z wodami podziemnymi
- zmienność głębokości i szerokości
- struktura i skład podłoża
- struktura strefy brzegowej
- ciągłość cieku

Fizykochemiczne:

- warunki termiczne
- warunki natlenienia
- zasolenie
- zakwaszenie
- substancje biogenne
- substancje szczególnie szkodliwe

Przykład: przywrócenie ciągłości ekologicznej

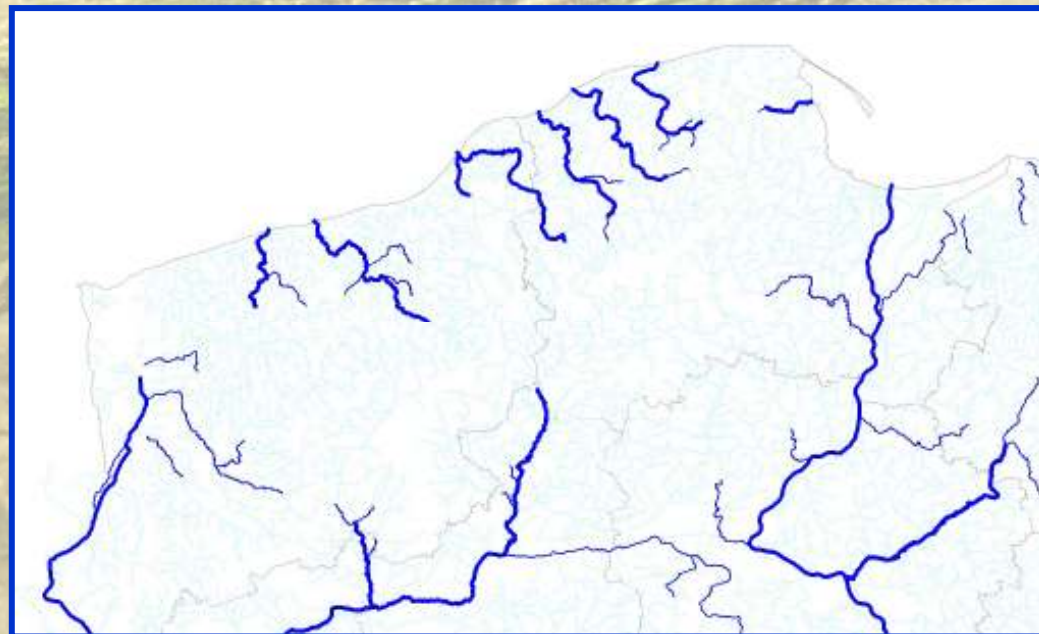

Opracowanie „potrzeb i priorytetów” udrażniania -
przygotowane dopiero w 2010 r.

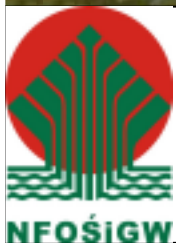
Nie uwzględnione (!) w ocenie stanu do PGW, ani w projekcie
programu wodno-środowiskowego kraju

Wyznacza rzeki, dla których ciągłość jest warunkiem dobrego
stanu.

*UWAGA - ostrzejsze
wymogi mogą wynikać z
obszarów chronionych, np.
Natura 2000 + głowacz
białopłetwy*

Dziękuję za uwagę

Opracowanie wsparł
NFOŚiGW w ramach
projektu
„Dofinansowanie
instytucjonalne POE
na lata 2010-2011”

Paweł Pawlaczyk
Klub Przyrodników
pawpawla@wp.pl